

Protokoll

Leidandmed	EAA.3417.1.53
Kaader	71,72,73,74
Daatum	18.12.1892
Protokolli number	49
Protokolli teema	7. Maade ja hoonete rentimine, mõõtmine ja parandamine. Ehitamine. Suhted mõisa ja kroonuga.
Märkused	

§ 1.

Adavere mõisa herra annab Männiko 1/4 koha Hans Nakusele rendi peale. Seda kohta võttab rentnik vastu ja anab tagasi nende piiridega mis Männiko kohal 1. Novembril 1892 a. oli.

§ 2.

Kontraht jookseb aastast aasta peale. Lahti ütlemise termin mõlemilt poolt on 1. November. Kui selle terminil lahti üldud pole, siis see kontraht jookseb ühe aasta peale edasi.

§ 3.

Rentnik maksab 84 rubla renti aastas. Poole maksab 1. Webruaril, poole 1. Oktobril ette.

§ 4.

Selle koha honede, kattuste ja aiade seisus:

§ 5.

Rentnikude kohused: a) koha hooned hoolgu hea korra peal ja nimelt nende kattused peavad alati terwed olema, kui nemad mitte ei peaks olema, siis saavad need hooned ja kattused tema kuluga parandud;

b) rukki väli olgu hästi aritud ja külwatud;

c) rentnik ei tohi oma heinamaid teistel terwel ega jäukaupa koha peal anda ei tegemata jätta;

e) kõik wiimane sõnik ja mis üle jäänud loomade toitu ja põhku, piab sinna koha peale jääma ilma tasumata;

f) tööde poolest eesseisva töö aasta peal kõik põllud kus kewade tuleb sui wilja külwata, piawad küntud olema. Rentnik piab kõik kraawid lahti hoidma ja

puhastama;

h) Rentnik ei tohi marja, õuna ehk metsa puid mis tema koha pial enne oliwad, ehk mis tema ise on istutand, ei ära wija ega maha raiuda, wait piawad selle koha iluks jääma ilma tasu pärimata;

i) karjas ei tohi rentnik niisugusid koeri mis jännesed ja lindusid taga ajawad pidada, kui leitakse saawad maha lastud;

k) rentnik ei tohi ilma mõisa lubata wabatikusid oma juure elama wõtta;

l) Õlgi, heinu ega muud põllu põhku ei tohi rentnik ilma mõisa lubata ära müia, ei wälja lainata ega ühegi muu wiisil ära anda, kui ta seda teeb on mõisal see õigus aasta lõppetusel seda kohta tema käest ära wõtta;

m) Selle Liiwlandi talu rahwa seaduse, sest 13 Novembrist 1860 a. § 207 järele ja nende walla kohtu iga aastade ära jäotamiste ning seadmiste järele, piab rentnik kõik awalikud maksud, teod ja kandmised, kui kroonu, kihelgona, walla, jaama ja kõik muud sundmused ja missuguse nime all neid weel on mis selle ülewal nimetud koha peal enne on olnud ehk edasipidi tulewad tehja ja maksta, nii kui ka teed mis mõisal tehja tuleb. täiesti ära täitma ilma tasumata;

n) ilma mõisa teadmata ning tahtmata ei tohi rentnik oma koha ei terwelt ega jäukaupa mõne muu inimese kätte anda, waata § 210 Liiwlandi talu rahwa seaduse seest 13 Novembrist 1860 aastast,

r) 1. webruaril enne koha ära andmist on rentniku kohus pool jägu elumaja ning mu hoonetest oma sisse tuleja järgmise kätte anda.

§ 6.

Uue elumaja ehituse jäuks annab mõisa walitsus materjali ja kannab selle ehitamise kulu, aga peremehed piawad materjali juurde wedama, nii kui ka õled kattuse jäuks andma, muu materialil saab mõisast. Ka hoonete ja kattuste parandamine jääb peremehe hooleks, koha ära andmise ei ole peremehel õigust kahju tasumist nõuda.

§ 7.

Põletamise ja tarwituse puud saab rentnik mõisawalitsuse lua järele.

§ 8.

Rentnik piab omad wäljad 4 jäus ja nimelt 1 wälja kesas, 1 rukkis, 2 suiwiljas, kaheksas jägu peab ristheina all olema. Rentnikul on ära anda 8 jägu wälja hea ristheina seemnega külwatud ja neljas hea rukki seemnega,

§ 9.

Mõisal on see õigus et ta igal ajal seda koha tallitust wõib ise ehk ka teistel lasta järele katsuda.

§ 10

Rentnik paneb kautsioniks kõige nende kontrahti järele enese peale wõetud sundmused pärast ja kahjude tasumiseks kõik oma liikumata ja liikuma wiimane warandus ja iseäranis weel oma tallituse jäetawad wara ehk inventariumi; kelle sees olgu kõige vähemini 1 hobune, 2 weistepead mis hea korra peal peab olema

ülespeetud. Need loomad ei tohi rentnik, kui koha ära annab mitte enne Jüripäewa koha pealt ära wiia, kui heinad, põhud ja õled enne Jüripäewa lõpewad, siis piab rentnik ise ostma, et loomad Jüripäewani wõib pidada. Kui rentnik ühe looma enne küinla päewa ära wiib, maksab tema 5 rubla ja pärast küinla päewa 3 rubla trahwi.

§ 11.

Kui rentnik need ülewal nimetud punktid ei pea, kaotab ta oma kautsioni ära ja on rendi härral siis seaduslik õigust teda kohe kohtu teel tema rentitud kohast selle sama aasta lõppul Jüripäewa ajal temast lahkuda.

§ 12.

Kui rentnik enne kontrahti aasta lõpetust peaks ära surema, ja kui mõisa härra lubab, siis käiwad kõik selle kontrahi õigused ja sundmused tema pärijate peal. Kui selle mõisa pidamise ehk pärimise õigus teiste kätte läheb, siis ei sa seda kontrahti ei ühelgi wiisil ümber tehtud selle Liiwlandi talu rahwa seaduse § 208 järele sest 13. Novembrist 1860, wait jäeb oma täie auu sisse seisma.

Rendiandja herra wolinik

Rentnik:

Et eesseisaw Rendi kontrakt osalistele Adawere mõisa woliniku Jürri Larmi ja rentniku Hans Nakusele kohtu istumisel täieste ette on loetud, nemad kõikide kontrahis seiswate tingimistega rahul on olnud, omad nimed alla kirjutanud ja se kontrakt walla kohtu seaduse § 278 juhatusel akti ramatusse No 49 all sisse kirjutud ja et kontrahti tegijad inimesed kohtule tuntud on, seda tunnistakse Adawere kogukonna kohtu poolt selle kontrahi kinnitamiseks.

Eesistnik

Kirjutaja